

Paul Davies AS
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Senedd Cymru
Caerdydd
CF99 1SN

19 Rhagfyr 2022

Annwyl Paul.

Diolch am eich llythyr dyddiedig 28 Tachwedd am gig defaid a safonau marchnata ym Mil Amaethyddiaeth (Cymru).

Fel y dywedwch yn eich llythyr, mae'r darpariaethau ym Mil Amaethyddiaeth (Cymru) sy'n caniatáu Gweinidogion Cymru i wneud rheoliadau ar safonau marchnata yn tarddu o Reoliad (UE) 1308/2013, y Rheoliad CMO, sydd bellach yn un o Gyfreithiau'r UE a ddargadwyd, hynny trwy Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Mae'r rhestr yn y rheoliad hwn o gynnyrch amaethyddol y ceir pennu safonau marchnata penodol ar eu cyfer yn ffrwyth blynyddoedd lawer o drafod rhwng sefydliadau Ewropeaidd a'r diwydiant. Er bod y rhestr hon wedi'i hymgorffori mewn deddfwriaeth Gymreig, nid yw hynny'n golygu bod y cynnyrch hyn yn bwysicach na chynnyrch eraill nad oes gofyn am safonau marchnata ar eu cyfer.

Cig defaid yw un o'r prif fwydydd a gynhyrchir yng Nghymru. Mae'n bwysig i'n heconomi amaeth ac i'n diwylliant. Rheolir y ffordd y caiff ei labelu gan Reoliad Gwybodaeth i Ddefnyddwyr (FIC) 1169/2011, sydd hefyd yn elfen o gyfraith yr UE sydd wedi'i dargadw. Mae Erthygl 26 ac Anecs XI o Reoliad FIC yn dweud bod rhaid nodi tarddle'r cig defaid neu'r wlad y daw ohono ar y label. Gorfodir y gofyniad hwn gan Reoliadau Bwyd (Gwybodaeth) 2014 mewn perthynas â busnesau bwyd yng Nghymru.

Efallai ichi sylwi sut mae cymal 32(6) o Fil Amaethyddiaeth (Cymru) yn caniatáu i Weinidogion Cymru newid Atodlen 1 y Bil, er mwyn ychwanegu neu ddileu cynnyrch o'r rhestr. Mae'r rhestr yn fwriadol anghyflawn er mwyn gallu diogelu'r sector amaethyddol yn y dyfodol, ac nid yw'n atal cynhyrchion eraill rhag cael eu hychwanegu.

Wrth ddiwygio'r rheoliadau ar safonau marchnata, byddai'n rhaid i mi ystyried effaith y newidiadau hyn ar y fasnach ryngwladol a'r fasnach â gwledydd eraill y DU. Pe bai'r safonau marchnata yng Nghymru'n wahanol i'r rheini yng ngweddill y DU, gallai sefyllfa godi lle byddai gofyn i gynhyrchwyr gydymffurfio â dwy set o reolau ar safonau marchnata. O'r herwydd, rhaid ystyried unrhyw newidiadau posibl yn ofalus rhag creu rhwystrau i fasnach, a'u trafod yn fanwl gyda llywodraethau eraill y DU.

Mae gwledydd y DU wrthi'n gweithio gyda'i gilydd ar reoliadau categoreiddio carcasau defaid er mwyn gwneud y safonau'n fwy effeithiol. Mae Llywodraeth Cymru'n cydweithio â DEFRA a Llywodraeth yr Alban i lunio rheoliadau fyddai'n gwneud y farchnad cig defaid yn fwy effeithlon. Er na fyddai hynny'n effeithio ar safonau marchnata'r cynnyrch terfynol a werthir i'r defnyddiwr, byddai'n golygu y gallai ffermwyr a phroseswyr ddisgwyl pris cyson ar sail ansawdd eu cynnyrch. .

Cofion,

A handwritten signature in black ink that reads "Lesley Griffiths". The signature is written in a cursive, flowing style.

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd